

Ministerstvo životního prostředí

prostřednictvím

Krajského úřadu Kraje Vysočina
Odboru životního prostředí a zemědělství
Pracoviště Seifertova 24
587 33 JIHLAVA

Datovou zprávou

Ke sp. zn. KUJI 2393/2016 Sla, čj. OZPZ 25216/2017

Odvolatelé:

Obec Dudín

se sídlem Dudín 26, 588 05 Dušejov, IČ: 00488623

Obec Ústí

se sídlem Ústí 88, 588 42 Ústí, IČ: 00286796

Obec Opatov

Opatov 47, 588 05 Dušejov, IČ: 00286346

Všichni právně zastoupeni: Frank Bold advokáti, s. r. o.,
IČ: 28359640, se sídlem Údolní 33, 602 00 Brno, ID DS: auwd5w7
zastoupenou Mgr. Pavlem Černým, advokátem a jednatelem

Odvolání proti rozhodnutí o povolení výjimky ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných rostlin a živočichů pro stavbu „V406/407 Kočín – Mírovka, nové vedení 400 kV“ ze dne 5. 6. 2017, sp. zn. KUJI 2393/2016 Sla, čj. OZPZ 25216/2017

Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství, (dále jen „KÚ“), vydal rozhodnutí ze dne 5. 6. 2017, sp. zn. KUJI 2393/2016 Sla, čj. OZPZ 25216/2017 (dále jen „rozhodnutí“), kterým byla povolena výjimka ze základních ochranných podmínek osmi zvláště chráněných živočichů pro stavbu „V406/407 Kočín – Mírovka, nové vedení 400 kV“.

Odvolatelé jsou účastníky předmětného řízení, neboť předmětný záměr prochází jejich katastrem. Rozhodnutí bylo zástupci odvolatelů doručeno dne 6. 6. 2017.

Odvolatelé s povolením výjimky nesouhlasí, a proto podávají proti rozhodnutí KÚ následující

o d v o l á n í

a požadují, aby Ministerstvo životního prostředí prvostupňové rozhodnutí dle ust. § 90 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zrušilo a vrátilo věc KÚ k novému projednání.

Odůvodnění:

Odvolatelé s povolením výjimky nesouhlasí z následujících důvodů:

1. Nedostatečné podklady pro rozhodování správního orgánu

Biologické hodnocení, resp. příslušné přírodovědné průzkumy prostoru dotčeného záměrem, je nepochybně nejdůležitějším podkladem pro povolení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů. Aby mohly být podklady použity jako relevantní zdroj informací, musí obsahovat základní formální náležitosti, ze kterých bude alespoň patrné, kdo dané průzkumy prováděl, v jakou roční dobu, u jakých skupin organismů a jaká metodika sběru dat byla použita. Pokud tyto elementární náležitosti nejsou splněny, získaná data nelze považovat za důvěryhodný a odborně korektní podklad.

Na závažné formální nedostatky přírodovědných průzkumů, které byly podkladem biologického hodnocení Buška (2010), odvolatelé upozorňovali v již ve svém podání v řízení před KÚ ze dne 11. 10. 2016. KÚ si od žadatele sice vyžádal aktualizaci biologického hodnocení (Melichar 2016), ovšem většina závažných odborných nedostatků nebyla tímto doplněním napravena. Z dostupných podkladů není zřejmé, které osoby se na průzkumech jednotlivých skupin organismů podílely, chybí uvedení termínů některých terénních průzkumů, není dostatečně popsána metodika sběru dat pro všechny skupiny organismů a chybí zdůvodnění výběru zkoumaných skupin živočichů (týká se zejména hmyzu).

Odvolatelé proto žádají o přepracování podkladových přírodovědných průzkumů. Teprve na základě aktualizovaných a opravených vstupních podkladů je možné vydat nové rozhodnutí orgánu ochrany přírody.

2. Nedostatečný výčet druhů, pro které je povolena výjimka ze základních ochranných podmínek

V předmětném rozhodnutí se výjimka ze základních ochranných podmínek povoluje pouze pro osm druhů živočichů, přestože počet potenciálně dotčených zvláště chráněných druhů organismů, nalezených během průzkumů, je mnohem vyšší. Tento postup by byl oprávněný pouze za předpokladu, že by nedotčení ostatních druhů ve všech fázích realizace záměru bylo řádně odůvodněno, a tudíž by nevznikala pochybnost o úplnosti a správnosti rozhodnutí správního orgánu.

Za velice sporné považují odvolatelé zejména nezahrnutí obojživelníků, kteří alespoň na část roku opouštějí bezprostřední okolí vodních toků - z ověřených druhů se týká: ropuchy obecné, rosničky zelené a blatnice skvrnité. Je téměř jisté, že ve fázi výstavby záměru bude docházet k usmrcování jedinců těchto druhů (což ostatně připouští i zpracovatel aktualizace biologického hodnocení) a tudíž je nutné výjimku z ochranných podmínek vztáhnout i na tyto druhy, případně stanovit takové podmínky rozhodnutí, aby k dotčení zmiňovaných druhů nemohlo dojít.

Odvolatelé pozorují, že § 50 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“) se vztahuje nejen na celé populace živočichů, ale zákonnou ochranu požívá rovněž každý jedinec zvláště chráněného druhu, včetně všech jeho vývojových stádií, mrtvých jedinců i výrobků z nich (viz ust. § 48, 49 a 50 ZOPK). Tedy pokud u některého druhu existuje např. vysoká

pravděpodobnost usmrcování jedinců během výstavby záměru, měla by být pro tento druh povolena výjimka ze základních ochranných podmínek. Uvedené se týká zejména ptáků, obojživelníků a hmyzu.

Odvolatelé upozorňují, že v této části rozhodnutí je vliv realizace záměru na zvláště chráněné druhy podceněn a výjimka je prakticky redukována na vlivy na šest druhů větších ptáků, veverku a vydru, kdežto menší druhy živočichů, které jsou zranitelnější v období výstavby, nejsou do výjimky zahrnuty vůbec.

Odvolatelé proto požadují, aby byla výjimka rozšířena o další druhy, které mohou být negativně zasaženy samotnou výstavbou záměru.

3. Neprokázání převahy veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody

V podání ze dne 11. 10. 2016 odvolatelé namítali, že veřejný zájem na realizaci záměru a jeho převaha nad zájmem ochrany přírody nebyly dostatečně zdůvodněny, což je základní a nezbytnou podmínkou pro povolení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 56 odst. 1 a 2 ZOPK. Odvolatelé upozorňovali na úzkou spjatost záměru, pro nějž byla výjimka povolena, se záměrem na výstavbu nových bloků v jaderné elektrárně Temelín (JETE), což je ovšem pouze hypotetický projekt s plánovaným termínem realizace po r. 2040.

Žadatel v rámci doplnění podkladů pouze opakuje zástupné důvody, částečně zmiňované již v průběhu procesu EIA, ovšem skutečné důvody prokazující nezbytnost záměru uvedeny nejsou. Odvolatelé chápou, že zájmem provozovatele přenosové soustavy (ČEPS, a. s.) je dosažení optimální konfigurace sítě vzhledem k aktuálnímu rozložení výroby a spotřeby elektřiny v rámci České republiky i celé Střední Evropy. Nicméně představy provozovatele musí vycházet z reálné situace a rovněž musí vzít na vědomí, že výstavba nového vedení přenosové soustavy v délce 120 km představuje zásadní zásah do krajinných funkcí, stejně jako do vlastnických práv řádově tisíců subjektů.

Hlavním důvodem pro realizaci záměru uváděným v rozhodnutí je údajně „*potřeba posílení přenosové schopnosti jižní a střední části přenosové soustavy ČR s vazbou na posílení zásobování přilehlých uzlových bodů a celkové tranzitní schopnosti přenosové soustavy ČR v rámci propojení severojižního směru celoevropské elektroenergetické sítě*“. K tomu odvolatelé dodávají, že jim není známo, že by přenosová síť ve zmiňovaných částech republiky byla poddimenzovaná a nespolehlivá, v tomto prostoru nelze předpokládat překotný rozvoj obnovitelných zdrojů energie a rovněž ostatní uváděné důvody nejsou nijak věrohodně doloženy. Severojižní propojení evropských přenosových soustav je jistě potřebné, ovšem zejména v místech přeshraničních propojení přenosových soustav, která se ale v prostoru Českomoravské vysočiny nevyskytují (neblíže propojení s Německem ve směru Norimberk a propojení s Rakouskem směr Vídeň).

Argumentace dostavbou JETE je rovněž pochybná, jelikož lze předjímat, že potřeby přenosové soustavy budou po r. 2040 značně odlišné od současných podmínek. Navíc podle vyjádření současných vládních představitelů má prioritu dostavba nových výrobních bloků v jaderné elektrárně Dukovany, což dále odsouvá případnou dostavbu JETE. Pro vyvedení výkonu z jaderné elektrárny Dukovany není nutné budovat žádné nové vedení přenosové soustavy 400 kV.

V doplnění žádosti o výjimku žadatel konstatuje, že řešený záměr má status tzv. projektu společného zájmu Evropské unie podle Nařízení Evropského parlamentu a rady č. 347/2013 ze dne 17. 4. 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě. Zmiňovaný dokument EU je sice pro Českou republiku závazný, ovšem je zcela zřejmé, že záměr má především národní význam a mezinárodní závazky České republiky z hlediska kapacit a bezpečnosti přenosové soustavy je možné

zajistit realizaci jiných technických opatření. Na základě zmiňovaného unijního dokumentu tudíž nelze odůvodňovat jeden konkrétní záměr, u něhož neproběhlo dostatečné vyhodnocení možných variant.

Z uvedeného vyplývá, že nebyl dostatečně doložen veřejný zájem na realizaci záměru, a tím pádem ani jeho převaha nad zájmem ochrany přírody a krajiny, konkrétně dotčených zvláště chráněných druhů. Proto nelze výjimku z ochranných podmínek pro tyto druhy povolit.

4. Neprokázání neexistence jiného uspokojivého řešení.

Ve svých vyjádřeních v řízení před KÚ odvolatelé poukazovali na skutečnost, že výjimka podle § 56 odst. 1 ZOPK může být pro druhy chráněné podle práva Evropské Unie vydána jen tehdy, pokud neexistuje jiné uspokojivé řešení. Obsáhle jsme argumentovali, že v rámci procesu EIA nebyly posuzovány žádné skutečné alternativy vedení záměru ani jiná technologická opatření vedoucí ke stejnému účelu. Variantu podzemního vedení či lokální drobné úpravy trasy (lokality Dudín a Úsobí) odvolatelé nepovažují za reálné a plnohodnotné varianty záměru, což ostatně konstatuje i KÚ, který variantu podzemního vedení považuje za „*prakticky nerealizovatelnou*“.

Podle názoru odvolatelů mělo být posouzeno zejména komplexní technologické řešení, které by zahrnovalo především přenesení potřebného výkonu po stávajících trasách 400 kV zdvojením vedení, úpravu příslušných rozvodů, výstavbu nových vedení v souběhu se stávajícím vedením nižšího napětí či výhledové využití tras 220 kV, které mají být podle koncepce rozvoje PS postupně rušeny či převáděny na napětí 400 kV.

V této části odvolatelé opět odkazují na reálné varianty záměru posouzené v procesu SEA k Zásadám územního rozvoje kraje Vysočina z roku 2008, které opět nebyly v řízení nijak vzaty v potaz a ani nebylo prokazatelně odůvodněno proč. KÚ při vyhodnocení námítky tento argument bagatelizuje tím, že může existovat nesčetné množství dílčích variant, což nebylo a není úmyslem odvolatelů. Tím je naopak řešení spočívající v podstatných změnách trasování záměru (jiným územím, kratší vedení) či alternativní řešení v podobě využití koridoru pro VVN 110 kV, atd.

Protože další varianty vedení záměru nebyly nijak zohledněny, odvolatelé shrnují, že nebyla prověřena existence jiného reálného a uspokojivého řešení, a proto nebyly splněny podmínky pro vydání předmětné výjimky.

5. Nedostatečné vypořádání námitek odvolatelů

Odvolatelé ve svých podáních ze dne 11. a 12. 10. 2016 uvedli argumenty, proč není možné rozhodnutí o výjimce pro daný záměr vydat. KÚ se s námitkami odvolatelů vypořádává na str. 10 a části str. 11 rozhodnutí, přičemž z velké části jde o parafráze námitek, z části o citaci různých dokumentů a odkazů na zákony. Takto pojaté vypořádání námitek považují odvolatelé za nedostatečné a zároveň nepřekoumatelné. Např. z vypořádání námitek není jasné, proč správní orgán považuje aktualizované biologické hodnocení za dostatečný podklad, přestože odvolatelé uvádějí hned několik důvodů, které vzbuzují pochybnosti o proběhlém vyhodnocení. Stejně tak chybí reakce KÚ k navrhovaným reálným variantám pro trasování záměru dle ZÚR Kraje Vysočina z roku 2008. Místo toho se KÚ věnuje nulové variantě, variantě v kabelu či dílčích odchylným trasám, což odvolatelé nepožadovali, neboť tyto možnosti nepovažují za adekvátní aktivní varianty řešící podstatu problému.

S ohledem na uvedené odvolatelé považují vypořádání námitek za nedostatečné a nepřekoumatelné.

6. Nedostatečné vymezení kompetencí biologického dozoru stavby

Kompetence biologického dozoru musí být v rámci příslušného rozhodnutí správního orgánu řádně vymezeny, jinak hrozí, že tento institut nebude funkční a ochrana zvláště chráněných druhů tudíž nebude zajištěna.

V předmětném rozhodnutí (viz podmínku č. 7 rozhodnutí) precizní vymezení kompetencí stavebního dozoru chybí. Je nutné doplnit zejména minimální dobu přítomnosti dozoru na stavbě, tj. jak často, při jakých okolnostech atd., dále musí být definováno právo na okamžité zastavení stavebních prací v případě, že dochází k narušování základních ochranných podmínek zvláště chráněných organismů nad rámec správního rozhodnutí a konečně je žádoucí stanovit kratší interval zasílání zpráv o kontrolní činnosti příslušnému orgánu ochrany přírody, za minimální přijatelný interval považujeme jeden měsíc.

Vzhledem k nejednoznačně definovaným kompetencím biologického dozoru hrozí, že během výstavby nebude zajištěna náležitá ochrana zvláště chráněných druhů.

Závěr:

S ohledem na výše uvedené, zejména vzhledem k neprokázání veřejného zájmu na realizaci záměru a jeho převahy nad zájmem ochrany přírody a krajiny, absenci prověření jiného uspokojivého řešení, nedostatečným biologickým podkladům ve spise a nedostatečnému vypořádání námitek, odvolatelé navrhují, aby odvolací správní orgán napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc KÚ k novému projednání a rozhodnutí.

V Brně dne 21. 6. 2017

Obec Dudín

Obec Ústí

Obec Opatov